

ת"פ 685/12/16 - מדינת ישראל נגד אליעזר אלפנדרי

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 685-12-16 ישראל נ' אלפנדרי

לפני כבוד השופטת דנה אמיר
המאשימה:
נגד
הנאשם:
מדינת ישראל
אליעזר אלפנדרי

נוכחים:

ב"כ המאשימה עו"ד טל הוד

ב"כ הנאשם עו"ד אורן ביטון ועו"ד איתי זילברברג

הנאשם התייצב

פסק דין - ללא הרשעה

תמצית הכרעת הדין

1. הנאשם הורשע לאחר ניהול הוכחות בביצוע עבירת פציעה לפי סעיף 334 לחוק העונשין התשל"ז-1977 (להלן: "**חוק העונשין**") לאחר שזוכה במסגרת הכרעת הדין מביצוע עבירות של איומים והיזק במזיד לרכוש לפי סעיפים 192 ו-413 לחוק העונשין.

2. על פי הכרעת הדין, ביום ה-7.9.15 בשעה 12:00 או בסמוך לכך, באזור הרחובות אבן גבירול וארלוזורוב בתל אביב, בעקבות סכסוך בדרך בין הנאשם אשר נהג באוטובוס למתלונן שנהג ברכב פרטי, עצר הנאשם את האוטובוס בו נהג והגיע לרכב בו נהג המתלונן אשר בו ישבה נוסעת נוספת. הנאשם הכניס את פלג גופו העליון לתוך הרכב דרך חלון הנוסעת הנוספת. בתגובה לכך שפך המתלונן על הנאשם כוס משקה קר. לאחר מכן, שב הנאשם לאוטובוס והמתלונן והנאשם המשיכו בנסיעה. מיד לאחר מכן, באזור הרחובות אבן גבירול וז'בוטינסקי, עצר הנאשם את האוטובוס בו נהג, כך שהוא חוסם את נתיב נסיעתו של המתלונן. הנאשם יצא לכיוון המתלונן ולאחר מכן יצא המתלונן מרכבו. הנאשם ביקש לצלם את המתלונן. הנאשם הצמיד את הטלפון הנייד שלו לפניו של המתלונן והמתלונן הסיט את הטלפון הנייד אשר נפל לרצפה. הנאשם הכה את המתלונן באגרופיו ופצע את המתלונן כך שנגרמו לו חתך בשפה ושבר בשן.

תמצית תסקירי שירות מבחן

3. בתסקיר הראשון שהתקבל, נושא תאריך 4.11.2018 (להלן: "**התסקיר הראשון**") פירט שירות המבחן התרשמותו לפיה הנאשם גדל במשפחה בעלת דפוסי התנהגות חיוביים ולאורך שנים גילה יציבות והתנהלות תקינה במסגרות חיו. עוד פורט כי הנאשם נשוי ואב לארבעה, עובד מזה 16 שנה כנהג אוטובוס בחברת דן ותופס עצמו כאדם נורמטיבי. הנאשם נעדר עבר פלילי ובעל רישום תעבורתי. שירות המבחן ציין כי הנאשם ביטא מודעות ביחס לבעייתיות והפסול שבהתנהגותו ומידה של אמפטיה למתלונן וחווה בושה וצער בגין מעורבותו בסיטואציה הנדונה. מנגד, הנאשם טשטש וצמצם מחומרת מעשיו והשליך חלק מהאחריות על המתלונן, ואף ביטא עמדה לפיה התנהג באופן מותאם להנחיות מקום עבודתו, בשל רצונו לשמור על ביטחון ושלום הנוסעים. לתפיסתו, התנהג באלימות כלפי מתלונן כאקט הגנתי, בשל תחושת איום שחש. שירות המבחן התרשם מקווי אישיות אימפולסיביים אצל הנאשם וקושי בבדיקה ביקורתית באשר למעורבותו בעבירה. כן התרשם מצורך טיפולי אצל הנאשם, שיהיה בו כדי להפחית סיכון להישנות התנהגות אלימה מצדו וציין כי הנאשם ביטא מוכנות להשתתף בטיפול וניכרו מאמציו לשיתוף פעולה עם שירות המבחן.

4. התסקיר מציין כגורמי סיכון את חומרת העבירה והפגיעה במתלונן, קשייו של הנאשם בוויסות דחפים, קושי בשליטה עצמית וקושי בבחינה עצמית ביקורתית. כגורמי סיכוי לשיקום צוינה מודעות מסוימת בנוגע לחומרת העבירה, יציבות תעסוקתית לאורך השנים, קשרים משמעותיים עם בני משפחתו, שיתוף פעולה עם שירות המבחן והעובדה כי מדובר בהליך פלילי ראשון המתנהל כנגדו. שירות המבחן התרשם כי קיים סיכון נמוך למעורבותו של הנאשם בעבירת אלימות וכי מידת החומרה הצפויה של תוצאות האלימות היא נמוכה. המלצת שירות המבחן היא להטלת צו מבחן למשך שנה במהלכה ישתלב הנאשם בטיפול לצד ענישה חינוכית וקונקרטית בדמות 200 שעות של"צ. בנוסף, המליץ שירות המבחן על ביטול הרשעת הנאשם, על מנת לאפשר המשך תפקוד תקין על ידו וציין את גילו, העדר עבר פלילי, וכן כי לדבריי הנאשם נוכח הרשעתו, נבחנת אפשרות המשך העסקתו באם הרשעתו תישאר על כנה. הנאשם הביע חשש בשל כך והציג אישור לאמור.

5. תסקיר משלים בעניינו של הנאשם התקבל ביום 5.5.2019 (להלן: "**התסקיר המשלים**"), ועל פיו במהלך תקופת הדחייה, ביום ה- 7.11.2018, שולב הנאשם בקבוצת הכנה לטיפול המתקיימת בשירות מבחן. הנאשם הגיע בקביעות למפגשים שהתקיימו אחת לשבוע, גילה אחריות ושיתוף פעולה באשר לתכנים שעלו בקבוצה. במסגרת השיח הקבוצתי, שיתף אודות פגיעה שחווה בדימויו העצמי עקב מעורבותו בהליך משפטי והשלכותיו על סביבתו. לצד זאת, הרבה לדבר באופן קונקרטי אודות התנהלותו בעבירה הנדונה כשניכרו קשייו בבחינה מעמיקה בהתנהלותו פורצת הגבול. במפגש שנערך התייחס הנאשם להמשך עבודתו כנהג בחברת דן, ביטא שביעות רצון מהשתלבותו בטיפול ותיאר כי נתרם מהתכנים אשר עלו בקבוצה.

6. להתרשמות שירות המבחן, לצד שיתוף הפעולה המלא של הנאשם אשר בא לידי ביטוי בהגעתו לפגישות, התקשה הנאשם להתחייב באופן מלא להליך הטיפולי ולשתף בתכנים מעמיקים יותר. בנוסף, ניכר כי טרם העמיק תובנותיו באשר לצרכיו הטיפוליים ומתקשה להכיר בבעייתיות במעשיו בעבירה הנדונה והצורך בהמשך הטיפול. נוכח האמור והערכה כי קיימת נזקקות טיפולית במצבו, כשיש בהמשך הטיפול לסייע בהעמקת תובנותיו באשר למצבי הסיכון עימם מתמודד וביסוס כלים להתמודדות מותאמת יותר במצבים מורכבים, חזר שירות המבחן על המלצתו להעמיד את הנאשם בצו מבחן של שנה. שירות המבחן שב וציין את חששו של הנאשם מפגיעה תעסוקתית וחששו לעתידו המקצועי ככל שהרשעתו תישאר על כנה. כן ציין כי הנאשם בן 61, זוהי לו מעורבות ראשונה ויחידה בפלילים, והותרת הרשעתו תוביל לפגיעה קונקרטית בתעסוקה. בנסיבות אלה שב שירות המבחן והמליץ על ביטול הרשעת הנאשם וענישה טיפולית בדמות 200 שעות של"צ וצו מבחן למשך שנה על מנת לחזק את כוחותיו החיוביים של הנאשם להמשך תפקוד תקין.

טיעוני המאשימה לעונש:

7. במסגרת הטיעונים לעונש הוגשו מטעם המאשימה הצהרת נפגע עבירה וקבלות על הטיפול הרפואי שנזקק לו בעקבות האירוע (במ/1) וגיליון רישום פלילי תעבורתי של הנאשם (במ/2).

8. בטיעוניו לעונש ביום 8.11.2018 הפנה ב"כ המאשימה לערכים המוגנים שנפגעו מביצוע העבירה על ידי הנאשם, הכוללים את השמירה על שלמות גוף האדם ובטחונו האישי. כן ציין כי העבירה בוצעה בעת שהנאשם נהג באוטובוס במסגרת תפקידו והוסיף כי אין המדובר באירוע נקודתי ומינורי אלא אירוע שהתמשך והסלים והוא מהרף החמור (בשגגה ציין ב"כ המאשימה כי בחלק הראשון של האירוע תקף הנאשם את המתלונן באגרופ, עובדה שלא נקבעה בהכרעת הדין). ב"כ המאשימה הוסיף כי כתוצאה ממעשי האלימות של הנאשם נגרמו למתלונן שבר בשן וחתך בשפתו התחתונה, והוא נזקק לטיפול רפואי אשר הצריך תפירה כירורגית ושחזור אסתטי. ב"כ המאשימה ציין שהנאשם הוא נהג המופקד על רכב ציבורי ואחראי על אותם נוסעים הנמצאים באוטובוס וטען כי במקום להזמין משטרה למקום, לקח הנאשם את החוק לידיים. ב"כ המאשימה עתר, לאור חומרת הנזק והאלימות, לקביעת מתחם ענישה שבין 12 ל-36 חודשי מאסר בפועל. לטענתו, האינטרס הציבורי ועיקרון ההלימה מחייבים ענישה מרתיעה בדמות מאסר בפועל מאחורי סורג ובריאח לנאשם.

9. ב"כ המאשימה הפנה לתסקיר הראשון וטען כי המדובר בתסקיר שלילי שהמלצתו אינה עולה בקנה אחד עם הנתונים המפורטים בו. בין היתר הפנה לכך שעל פי התסקיר הנאשם מצמצם ומטשטש את חומרת מעשיו וטען כי בנסיבות אלה מהווה הנאשם סכנה ממשית כנהג רכב ציבורי. לטעמה של המאשימה, מקרה זה, וסוג האלימות בה נקט הנאשם לצד הנזק למתלונן אינו מתאים לאי הרשעה, ואף לא הודגם נזק קונקרטי לנאשם כנדרש. ב"כ המאשימה הגיש פסיקה לתמיכה בטענותיו. לאור העדר עבר פלילי לנאשם עתר למקם את עונשו של הנאשם ברף התחתון של המתחם לו עתר.

10. בהשלמת הטיעון לעונש לאחר קבלת התסקיר המשלים מיום 13.5.2019 טענה ב"כ המאשימה גם בקשר לתסקיר המשלים כי המלצתו איננה תואמת את תוכנו, והפנתה לכך שהנאשם זקוק לטיפול שסייע לו במצבי סיכון. עוד ציינה כי הנאשם מתקשה להתחייב לטיפול באופן מלא. בנסיבות אלה חזרה וביקשה כי הרשעתו של הנאשם תישאר על כנה, ואף שבה וטענה כי לא הודגם נזק קונקרטי לנאשם מהרשעה, תוך שהפנתה לפסיקה. לטעמה של ב"כ המאשימה ההחלטה האם יש להמשיך להעסיק את הנאשם בעבודתו בנסיבותיו צריכה להיות של הגורם המוסמך המעסיק אותו ולא בבית המשפט בדמות אי הרשעה. המאשימה שבה וביקשה למקם את הנאשם ברף התחתון של מתחם הענישה לצד מאסר על תנאי, קנס, פיצוי למתלונן ופסילה יחסית.

טיעוני ההגנה לעונש:

11. בדיון ביום 8.11.2018 טען ב"כ הנאשם כי עמדת המאשימה מחמירה ואיננה מתחשבת בנסיבות התיק. ב"כ הנאשם ציין כי הנאשם החל בטיפול במסגרת שירות המבחן וביקש כי טרם טיעון לעונש יוזמן תסקיר משלים אשר יבחן השתלבותו והתקדמותו בטיפול. עוד ציין כי חלפו 3 שנים מאז ביצוע העבירה והנאשם לא הסתבך בביצוע כל עבירה אחרת (בתחום הפלילי או התעבורתי). עוד ציין כי ניהול ההליך על ידי הנאשם לא היה לשווא משזוכה מביצוע עבירת איומים והיזק לרכוש במזיד במסגרת הכרעת הדין, תוך שציין את התנהלות המתלונן.

12. בעת הדיון ביום 13.5.2019 טען ב"כ הנאשם כי בית המשפט הביע דעתו בהכרעת הדין לעניין התנהלותו

של המתלונן והוסיף וטען כי מהנסיבות עולה שהעבירה כלל לא הייתה באה לעולם לולא ההתנהגות הפרועה של המתלונן. המתלונן חתר את הנאשם ובכך כמעט גרם לפגיעת הנוסעים. הנאשם לא ירד מהאוטובוס על מנת לפגוע במתלונן, אלא כדי לצלם.

13. ב"כ הנאשם הפנה לכך שהנאשם החל טיפול במסגרת שירות מבחן ונמצא בקשר רציף עמו משך כמעט כשנה וחצי. הנאשם הגיע לכל הפגישות ושיתף פעולה לאורך הדרך ולוקח אחריות. כן הדגיש כי הנאשם מצטער על אשר ארע וכואב את הפגיעה של המתלונן, והוסיף כי הנאשם הוא אדם נורמטיבי שלמרות קשייו הכלכליים גידל 4 ילדים, שירת שירות צבאי מלא וכך גם ילדיו. ב"כ הנאשם עתר כי תבטל הרשעת הנאשם והציג מכתב ממנהל כוח אדם בחברת דן לפיו ככל שיורשע הנאשם בעבירה פלילית, חברת דן תשקול את המשך העסקתו (במ/3). לטענת ב"כ הנאשם יש מקום לאמץ את המלצת שירות המבחן ולבטל את הרשעתו בשים לב לאינטרס הציבורי ועל מנת שלא להוציא אותו ממסלול חייו הנורמטיבי, והוסיף כי הנאשם ממשיך בעבודתו. עוד לשאלתי ולאחר התייעצות עם הנאשם הבהיר כי חרף מצבו הכלכלי הביע הנאשם נכונות לפצות את המתלונן בגין נזקיו, כפי שהוצגו ואף להפקיד את הפיצוי בסך 14,700 ₪ למתלונן.

דברי הנאשם:

14. הנאשם הביע נכונות לפצות את המתלונן.

דין והכרעה:

15. ככלל, הליך משפטי של אדם בגיר שהוכח כי עבר עבירה פלילית יסתיים בהרשעה. הימנעות מהרשעה או ביטולה מהווים חריג בשל נסיבות מיוחדות ויוצאות דופן. על פי **הלכת כתב** (ע"פ 2083/96 תמר כתב נ' מדינת ישראל, (פ"ד נב(3) 337, 342 (1997)), על מנת להימנע מהרשעה או לבטלה, יש לבחון הצטברותם של שני תנאים עיקריים: האחד, האם ההרשעה תפגע פגיעה חמורה בעתידו או בשיקומו של הנאשם. השני, האם סוג העבירה ונסיבות ביצועה מאפשרים לוותר בנסיבות המקרה על ההרשעה מבלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי ענישה אחרים.

16. לדבריי המשנה לנשיא (כתוארו דאז) כב' השופט לוין, השיקולים הרלבנטיים בין היתר הם:

"א) האם מדובר בעבירה ראשונה או יחידה של הנאשם; (ב) מהי חומרת העבירה והנסיבות שבהן בוצעה; (ג) מעמדו ותפקידו של הנאשם והקשר בין העבירה למעמד ולתפקיד; (ד) מידת הפגיעה של העבירה באחרים; (ה) הסבירות שהנאשם יעבור עבירות נוספות; (ו) האם ביצוע העבירה על-ידי הנאשם משקף דפוס של התנהגות כרונית, או המדובר בהתנהגות מקרית; (ז) יחסו של הנאשם לעבירה, האם נוטל הוא אחריות לביצועה, האם הוא מתחרט עליה; (ח) משמעות ההרשעה על הדימוי העצמי של הנאשם; (ט) השפעת ההרשעה על תחומי פעילותו של הנאשם."

על ההגנה מונח הנטל לשכנע, כי בנסיבות המקרה יש להעדיף את שיקום הנאשם על פני שיקולים אחרים. (ראו גם: ע"פ 5985/13 **אבן נ' מדינת ישראל** (2.4.2014), כב' השופט ג'ובראן ברע"פ 3852/14 **ורשואר נ' מדינת ישראל** (18.8.2014) פסקה 11, וע"פ 3255/14 **ביטון נ' מדינת ישראל** (16.3.2015)).

כן ראו רע"פ 3589/14 **לוזון נ' מדינת ישראל** (10.6.2014) שם נקבע כי על פי **הלכת כתב**, ביטול או הימנעות מהרשעה הוא חריג מצומצם המוצדק רק במקרים חריגים ויוצאי דופן בהם לא מתקיים יחס סביר בין הנזק

הצפוי לנאשם מן ההרשעה לבין חומרתה של העבירה. כן נקבע כי יש לבחון קיומו נזק קונקרטי לנאשם גם במקום בו הנאשם נעדר עבר פלילי. ראו גם רע"פ 619/18 **בזיזנסקי נ' מדינת ישראל** (1.3.2018) (להלן: "**עניין בזיזנסקי**") ורע"פ 2323/17 **פלוני נ' מדינת ישראל** (12.6.2017) (להלן: "**עניין פלוני**").

17. באשר לשאלה **האם בסוג העבירה שביצועה הורשע הנאשם ונסיבותיה ניתן לוותר על הרשעה מבלי לפגוע בשיקולי ענישה אחרים**. כידוע, הערך החברתי המוגן בעבירת הפגיעה הוא ההגנה על בטחונו האישי, שלמות גופו ושלמות נפשו של הפרט. נתתי דעתי לפגיעתו של המתלונן, בדמות חתך בשפה ושבר בשן וסבלו בשל כך, כמו גם הטיפול הרפואי שנדרש לו והמפורט בבמ/1 - הצהרת נפגע העבירה אשר הוגשה. כן לא נעלם ממני כי הנאשם הוא נהג אוטובוס האמון על בטיחות נוסעי האוטובוס בו ניתן אמון מיוחד שיוביל את הציבור ליעדו בבטחה, ואף מצופה ממנו שינהג בהתאם לנורמות התנהגות ראויות ואף מעבר למצופה מהאדם הסביר - מה שמוסיף חומרה למעשיו (ראו: ת"פ (י-ם) 4775/01 **מדינת ישראל נ' בניאשווילי דוד** (13.4.2003) ות"פ (פ"ת) 15720-02-09 **מדינת ישראל נ' בלחנס** (28.6.2012)). עוד יש לתת את הדעת לכך שגם אם סבר הנאשם שהמתלונן סיכן את נוסעי האוטובוס בו נהג בנהיגתו הפרועה - גם בהתנהגותו שלו גרם לסיכון הנוסעים.

18. לצד זאת, לא ניתן להתעלם מכך שמבחינת נסיבות ביצוע העבירה עולות גם נסיבות הממתנות את חומרתה ביחס להשתלשלות העניינים, כפי שאף פורטו בהרחבה בהכרעת הדין. כך, מבלי להקל ראש בהיות האירוע אירוע מתגלגל וביכולתו של הנאשם להפסיקו במהלכו, יש לזכור כי לאחר שירד הנאשם לראשונה מהאוטובוס, לטענתו בשל נהיגה פרועה של המתלונן, והכניס חלק גופו העליון לרכב המתלונן (מבלי שנקבע כי תקף או איים על המתלונן) שפך המתלונן על הנאשם כוס משקה קר. בהמשך, כשירד הנאשם בשנית מהאוטובוס, לאחר שחסם את רכב המתלונן, וקירב את הטלפון הנייד לפניו של המתלונן על מנת לצלמו, הסיט המתלונן את ידו של הנאשם וכתוצאה מכך נפל הטלפון הנייד של הנאשם ונשבר, לאחר האמור ובהמשך להתרחשויות הים הנאשם באגרופיו במתלונן. מבלי שיש ברקע האמור כדי להצדיק את ביצוע העבירה על ידי הנאשם, יש באמור למתן במעט את הנסיבות כאמור.

19. מעיון בפסיקה עולה כי במקרים מתאימים קבעו בתי המשפט שהאינטרס הציבורי סובל אי הרשעת נאשמים הגם שביצעו עבירות אלימות, ואף כאלה החמורות מהעבירה בעניינו ובכלל זאת עבירות אלימות אשר גרמו נזק ממשי למתלוננים, כל מקרה ונסיבותיו. כך, בע"פ (ת"א) 70842/05 **ארליך נ' מדינת ישראל** (2.10.2005) (להלן: "**עניין ארליך**") ביטל בית המשפט המחוזי הרשעת רופא בתקיפת מתלוננת, הגם שהמדובר בעובד ציבור ממנו מצופה כי ינהג אחרת. בית המשפט נתן דעתו לשנות עבודתו הרבות של המערער, העדר עבר פלילי, המלצת שירות המבחן, ומצא קיומו של נזק קונקרטי לנאשם (גם כאשר בית המשפט השלום קבע כי יש להותיר את שיקול הדעת האם לאפשר לרופא להמשיך בעבודתו לגורם המוסמך). ראו עוד: בת"פ (מחוזי - ת"א) 24/14 **מדינת ישראל נ' פלוני** (19.7.2015), נמנע בית המשפט מהרשעת הנאשם בתקיפה חבלנית, בת"פ (מרכז) 35980-09-10 **מדינת ישראל נ' רוסטובצ'ב** (8.9.2011) נמנע בית המשפט מהרשעת הנאשמת בעבירה של פגיעה בנסיבות מחמירות. לאחר סקירת האמור, מבלי להתעלם מעונשים אשר נגזרו על מבצעי עבירות פגיעה אליהם הפנתה המאשימה (הגם שנסיבותיהן חמורות ושונות מעניינו), נראה כי סוג העבירה בנסיבות בהן בוצעה על ידי הנאשם מאפשרים את ביטול ההרשעה, חרף חומרתה והנזק למתלונן, מבלי לפגוע בשיקולי ענישה אחרים.

20. ביחס לתנאי השני הנוגע להוכחת **פגיעה חמורה בעתידו או בשיקומו של הנאשם**, נתתי דעתי לבמ/3, מכתב מחברת דן לפיו חברת דן תשקול המשך העסקת הנאשם ככל שיורשע בעבירה פלילית. בנוסף נתתי דעתי **לעניין פלוני ועניין בזיזנסקי** המאזכרים לעיל, המציינים את נחיצות קיומו של נזק קונקרטי לשם הימנעות מהרשעה. בנוסף, בחנתי את הפסיקה אליה הפנתה המאשימה המדגימה את החשיבות שמקנים בתי המשפט למידת הנזק הקונקרטי

הנדרש על מנת להימנע מהרשעה וכן את טענתה, המבוססת הפסיקה ומפנה לבמ/3, לפיה מקום בו ניתן יהיה לשיקול המשך העסקת נאשם בתפקידו ככל שישירשע (או קבלת רישיון על ידו), יש להותיר את שיקול הדעת לגורם המוסמך. כך, נתתי דעתי לרע"פ 7224-14 פרנסקי נ' מדינת ישראל (10.11.2014) לפיו לא די במידת ודאות קרובה לקיומו של נזק קונקרטי ויש לבסס את הנזק הקונקרטי בתשתית ראייתית מתאימה.

21. כן ראו, כפי שהפנתה המאשימה, רע"פ 6449/15 חלוואני נ' מדינת ישראל (12.10.2015), שם נדחתה בקשת המבקש, בוחן מטעם משרד התחבורה, לרשות ערעור על ההחלטה שלא לבטל הרשעתו בהעדר נזק קונקרטי מספיק. לעמדת בית המשפט מקום בו קבלת רישיון או חידושו למי שהוא בעל עבר פלילי נתון לשיקול דעת הרשות, אין באמור משום הוכחת נזק קונקרטי כנדרש. כן רע"פ 1240/19 בר לוי נ' מדינת ישראל (24.3.2019) ודברי בית המשפט שם:

"... גם אם עלולה להיפגע יכולתו של המבקש לשמש כמתווך או מדביר, יש להותיר את הדיון בדבר בידי הגורם המוסמך. הדבר עולה בקנה אחד עם האינטרס הציבורי שכן משנמצא כי אדם ביצע עבירה פלילית שעלולה להשפיע על כשרותו לעסוק במקצוע מסוים הטעון רישוי, מן הראוי כי הדבר יהיה גלוי בפני גורמי הרישוי המוסמכים בעניין".

22. לאחר סקירת האמור, מבלי להתעלם מעמדת המאשימה והפניויה לפסיקה, לטעמי, לשם הכרעה בשאלה האם הוצגה פגיעה ונזק קונקרטי במידה הדרושה, לא די להסתפק בעיון במכתב מהמעסיק ולבחון אותו לבדו במנותק מנסיבותיו של הנאשם. על פי כללי השכל הישר, השאלה האם תגרם פגיעה ממשית וקונקרטית לעתידו או שיקומו של הנאשם מהרשעה תלויה גם במיהות הנאשם, גילו ונסיבותיו האישיות ויש לבחון את כל אלה טרם קבלת החלטה. טרם החלטה סופית יש אף לאזן, בסוג של מקבילית כוחות, את הנזק הקונקרטי הנטען וסוגו אל מול סוג העבירה שבביצועה הורשע הנאשם ונסיבותיהולבחון האם מתקיים יחס בלתי סביר בין הנזק הצפוי לנאשם מן ההרשעה לבין חומרתה של העבירה המצדיק את ביטול ההרשעה. קביעה אוטומטית, כפי שמבקשת המאשימה שתיקבע, ולפיה מקום בו נותר שיקול דעת למעסיק או לרשות אין מקום להורות על ביטול הרשעה, חוטאת לטעמי לכלל בעניין אי הרשעה והרציונל המודגם לעיל שבבסיסו (ראו גם עניין ארליך שלעיל).

23. כפי שאף קבעה כב' השופטת פרוקצ'ה בע"פ 9893/06 לאופר נ' מדינת ישראל, תק-על 2007 (4) 4546, בעמ' 4561:

"... יש לתת את הדעת לנאשם האינדיבידואלי, לנסיבותיו האישיות המיוחדות, ולהשפעת ההרשעה על חייו, ועל סיכויי שיקומו; יש לקחת בחשבון נסיבות אישיות שונות - גיל, עבר פלילי קודם, ונתונים שונים הקשורים למצבו האישי והבריאותי. יש לבחון את השפעת ההרשעה על עיסוקו המקצועי של הנאשם, ועל מצבו הכלכלי והמשפחתי. בסופו של יום, ניצבת השאלה בכל עוצמתה - האם, בנסיבות המיוחדות של הענין, השיקול האינדיבידואלי, על היבטיו השונים, גובר על השיקול הציבורי-מערכתי הכללי, באופן שהגם שהנאשם ביצע את העבירה בה הואשם, סובלת הנורמה החברתית הכללית את אי הרשעתו בדיון".

24. כך לדוגמא, כפי שמדגימה הפסיקה, ובכלל זאת פסיקת בית המשפט העליון, יש מקרים כדוגמת ענינים של בגירים צעירים בהם יש לגילו של נאשם משמעות ממשית בעת בחינת קיומו של נזק קונקרטי מהרשעה עבורו, תוך עידון הדרישה לנזק קונקרטי ומידת הוכחתו במקרים מתאימים. ראו לדוגמא: רע"פ 3446/10 אלחלים נ' מדינת ישראל (6.4.2011); ע"פ 111/14 ו- ע"פ 860/14 פלוני נ' מדינת ישראל (1.4.2014); ע"פ 4466/13 אסולין נ'

מדינת ישראל (22.5.2014) עפ"ג 14167-10-15 אלמנאו נ' מדינת ישראל ועפ"ג (מרכז) 47549-10-15 דרבאי נ' מדינת ישראל (9.2.2016).

25. ועתה נפנה לסקור את נסיבותיו של הנאשם ומיהותו. הנאשם, יליד שנת 1956, כבן 63 עובד מזה כ- 16 כנהג אוטובוס בחברת דן, מעולם לא הורשע בביצוע עבירת אלימות במסגרת עבודתו או בכלל, והוא נעדר עבר פלילי (בעל עבר תעבורתי). על פי התסקירים שהתקבלו הנאשם חושש מאוד בקשר להמשך העסקתו ככל שיורשע, וחששו מובן אף לאור גילו והקושי שבמציאת עבודה בגיל 63, ככל שיפוטר. עניין זה מהותי בעת בחינת הנזק הקונקרטי ויש לקחת אותו בחשבון. ברי כי אין פיטורי אדם כבן 30-40 כפיטורי אדם בן 63 בקשר לאפשרויות תעסוקה ופרנסה אחרות עבורו. בנוסף, להיעדר עבר פלילי לאדם בגיל 63 (ויש לתת את הדעת גם לכך שהנאשם משמש כנהג אוטובוס משך 16 שנה) משמעות רבה יותר מאשר להעדר עבר פלילי לאדם צעיר וגם על עניין זה לבוא בין השיקולים ולכף זכות בעת בחינת שאלת נזק הקונקרטי וביטול ההרשעה.

26. עוד יש לתת את הדעת למפורט בתסקירי שירות המבחן שהתקבלו והמלצתם. אמנם, בתסקירים מפורט כי על הנאשם לעשות עוד דרך טיפולית ואף כי קיים אצלו קושי בבדיקה ביקורתית של מעורבותו בעבירה, כי הנאשם משליך חלק מהאחריות על המתלונן, וכי במפגשים טיפוליים שהתקיימו ניכרו קשייו להתחייב באופן מלא להליך ולבחינה מעמיקה של התנהגותו פורצת הגבול. לצד זאת, שירות המבחן מציין את חשיבות הטיפול עבור הנאשם, את שיתוף הפעולה המלא שלו, את רמת הסיכון הנמוכה במצבו, את התנהלותו הנורמטיבית לאורך חייו וקשריו המשמעותיים עם בני משפחתו וסיכויי לשיקום. כן מציין שירות המבחן, ביחס לתפקוד הנאשם כנהג אוטובוס, כי הוצג על ידי הנאשם מכתב הוקרה המעיד על כך שהנאשם סייע לילד בן 10 אשר עלה באקראי בקו האוטובוס הלא נכון, על כך שטיפל בילד במסירות ואחריות, עדכן את הוריו והחזיר את הילד לביתו בשלום.

27. שירות המבחן אף ציין בתסקירים את הצער והבושה שחש הנאשם ממעורבותו בעבירה כמו גם מידה של אמפטיה כלפיי המתלונן. חרטתו של הנאשם באשר לביצוע העבירה והאמפטיה למתלונן אף באה לידי ביטוי במעשה, כך שהנאשם הפקיד סך לא מבוטל של 14,700 ₪ בקופת בית המשפט כפיצוי למתלונן, לאור הצעת בית המשפט, וטרם מתן החלטה בקשר לביטול הרשעה ומבלי שהובטח לו שהרשעתו תבוטל.

28. כידוע, המלצת שירות המבחן איננה מחייבת את בית המשפט, ושיקולי בית המשפט רחבים מאלה הנשקלים על ידי שירות המבחן בעת מתן המלצתו בתסקיר. יחד עם זאת, יש משמעות רבה להמלצת שירות המבחן כגורם מקצועי אשר מלווה את הנאשם מזה תקופה, להתרשמותו מהנאשם, ממסוכנות נמוכה בעניינו ונזקקותו הטיפולית, ולעמדתו לפיה יש מקום בגילו של הנאשם ונסיבותיו לחזק את כוחותיו החיוביים להמשך תפקוד תקין, ולבטל הרשעתו על מנת שלא לפגוע בתעסוקתו. בנסיבותיו של הנאשם המלצת שירות המבחן היא כי לצד ביטול ההרשעה יוטל על הנאשם צו מבחן למשך שנה ו- 200 שעות שירות לתועלת הציבור כענישה חינוכית וקונקרטית.

29. **סוף דבר** - מהנימוקים המפורטים לעיל, מצאתי כי עניינו של הנאשם עומד בתנאי **הלכת כתב** וכי במקרה הנדון מתקיים יחס בלתי סביר בין הנזק הצפוי לנאשם מן ההרשעה לבין חומרתה של העבירה בנסיבותיה המצדיק את ביטול ההרשעה. על כן אני מבטלת את הרשעת הנאשם ומורה כאמור:

א. הנאשם יבצע שירות לתועלת הציבור (של"צ) בהיקף של 200 שעות, על פי תוכנית שגובשה עבורו בתסקיר הראשון מיום 4.11.2018, באגף הביטחון בעריית חולון בתפקיד אחזקה, לאחר שנתן הסכמתו

לביצוע של"צ.

ב. הנאשם יחתום על התחייבות בסך 2,000 ₪ שלא לעבור עבירות אלימות משך שנה מהיום. חתימת התחייבות היום עד השעה 14:00.

ג. הנאשם הפקיד פיצוי בסך 14,700 ₪ לטובת המתלונן במזכירות בית המשפט. אני מורה על העברת כספי הפיצוי למתלונן שפרטיו יועברו למזכירות על ידי המאשימה.

ד. מוצא בזאת צו מבחן למשך 12 חודשים מהיום. הנאשם מוזהר שאם לא ימלא אחר צו המבחן מכל בחינה שהיא או יעבור עבירה נוספת, יהיה צפוי לעונש על העבירה שבגללה ניתן הצו.

הנאשם מוזהר כי אם יפר את תנאי המבחן או צו השל"צ, תימסר הודעה על כך לבית המשפט, אשר מוסמך לדון בעניינו מחדש, הן במישור ההרשעה, הן במישור העונש וכן כי ניתן להפקיע את צו המבחן ולהרשיעו ככל שיבצע עבירה נוספת במהלך תקופת המבחן.

המזכירות תעביר עותק מפסק הדין לשירות המבחן.

זכות ערעור כחוק תוך 45 יום לבית המשפט המחוזי בתל אביב.

ניתן היום, י"ד תמוז תשע"ט, 17 יולי 2019, במעמד הצדדים.